

Vissen in de omgeving van Oss

(Tekst & foto's: S. Hunink)

Sinds 2006 inventariseert de Werkgroep Verspreidingsonderzoek Noordoost-Brabant de omgeving van Oss op onder andere vissen. In anderhalf jaar tijd is al een redelijk beeld verkregen van de verspreiding van verschillende soorten. Hieronder een kleine uiteenzetting van de waarnemingen.

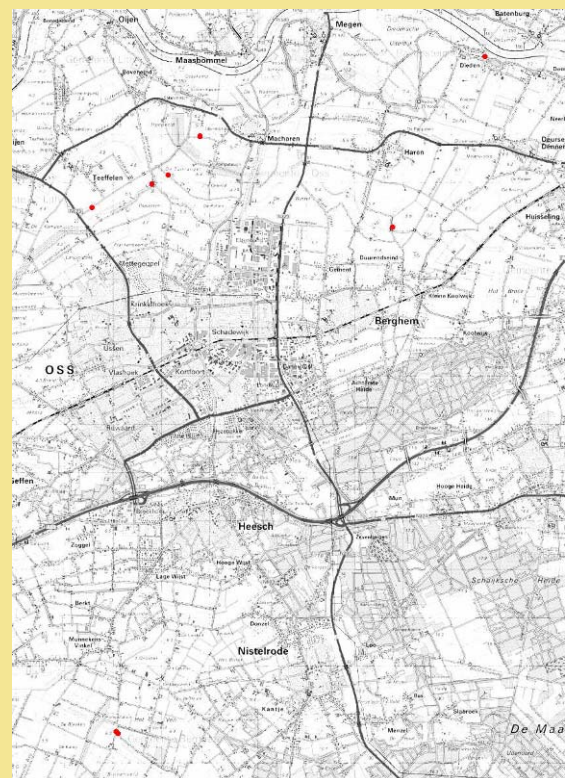
In 2006 zijn vangsten van vissen als bijvangst van amfibie-excursies genoteerd. In 2007 is begonnen met meer gerichte excursies naar vissen in de omgeving van Oss. Zo is elke maand vanaf maart tenminste 1 visexcursie gehouden, variërend van poldersloten ten noorden van Oss tot waterlopen op de zandgronden bij Loosbroek. De visexcursies zijn allen uitgevoerd met schepnetten.

Er zijn tot nu toe 24 vissoorten gevangen in de omgeving van Oss. De meest voorkomende en kenmerkende vissoorten in de poldersloten zijn kleine modderkruiper, bermpje, baars en driedoornige en tiendoornige stekelbaars. In de wat grotere waterlopen en wetingen komen naast bovengenoemde soorten ook zeelt, snoek, en blankvoorn voor. Leuke waarnemingen zijn hiernaast die van winde, riviergrondel, snoekbaars, pos en bittervoorn. Hoewel de wetingen erg geschikt lijken voor de bittervoorn, is deze soort nog niet veel aangetroffen. De rivierdonderpad komt voor in de Maas, met name onder stenen aan de Maasoever. Verder onderzoek moet uitmaken deze soort zich precies bevindt en of de soort ook binnendijs voorkomt.

In de waterlopen op de zandgronden is de soortdiversiteit groter. Ook hier geldt dat kleine modderkruiper en bermpje veel voorkomen. Ook riviergrondel, zeelt, baars, snoek, blankvoorn, kolblei, alver en vetje worden hier regelmatig aangetroffen.

Eén van de meest opvallende waarnemingen in de omgeving van Oss, is het voorkomen van de grote modderkruiper. In het verleden zijn er al enkele waarnemingen van deze soort gedaan in de polders van Oss. Hiernaast is er nu een nieuwe populatie ontdekt in de Venloop. De Venloop is een waterloop ten zuiden van Oss en ten westen van Nistelrode. Recentelijk is deze aan de noordzijde met een natuurlijke oever ingericht. In één traject, begrenst door stuwen, is de grote modderkruiper volop te vinden. Deze locatie onderscheidt zich van andere locaties doordat er veel juveniele exemplaren zijn aangetroffen (tot 16 cm) hetgeen duidt op succesvolle voortplanting. Volwassen exem-

plaren van meer dan 20 cm zijn hier (nog) niet aangetroffen. Ten opzichte van de waarnemingen in de polders van Oss blijken de dichtheden in de Venloop hoog. Van het voorjaar tot de zomer van 2007 zijn in totaal 5 excursies gehouden naar de Venloop, waarvan op 4 excursies één of meer exemplaren werden gevangen.

Vindplaatsen (rood) van de grote modderkruiper

In de polders van Oss werd op slechts een viertal locaties één volwassen exemplaar aangetroffen (de grootste was 25 cm lang). Na herhaalde pogingen zijn hier geen grote modderkruipers meer gevangen. Dit duidt er mogelijk op dat het zwervers vanuit omliggende populaties betrof.

Eind augustus is middels fuik- en schepnetonderzoek een nieuwe voortplantingslocatie aangetroffen zoals die in de Venloop. Het betreft een populatie rondom het Waterleidingbosje ten westen van Macharen. Het is opvallend dat beide voortplantingslocaties (Venloop en Waterleidingbosje Macharen)

gesitueerd zijn rondom een pompstation. Vermoedelijk speelt het beheer van sloten een grote rol in het voorkomen van de grote modderkruiper.

Grote modderkruipers

In de poelen werd vaak rietvoorn en tiendoornige stekelbaars aangetroffen. Hiernaast ook baars, snoek en soms kleine modderkruiper. Helaas is ook hier de invloed merkbaar van recreatie uit omliggende bebouwing. Goed toegankelijke poelen herbergde vaak zonnebaars, gibel of goudvis en in een poel in Zeeland (provincie NB) zelfs blauwband(!).

Hoewel al een redelijk beeld verkregen is van de karakteristieke visfauna in de omgeving van Oss, is het onderzoek nog lang niet klaar. Vele wateren en gebieden moeten nog worden onderzocht. Naast de inventarisatie in het kader van het verspreidingsonderzoek, wordt in het najaar van 2007 en voorjaar van 2008 specifiek aandacht besteed aan de grote modderkruiper.

Meer informatie?

De resterende maanden van 2007 zal er op elke zaterdag een visexcursie worden gegeven die om 10.00 uur op station Oss start. Op 29 september wordt er een excursie georganiseerd in samenwerking met de RAVON Werkgroep Noord-Brabant. Meer informatie hierover vind je op de website van RAVON.

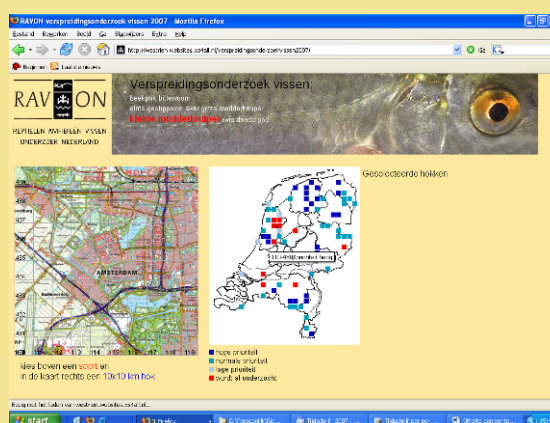
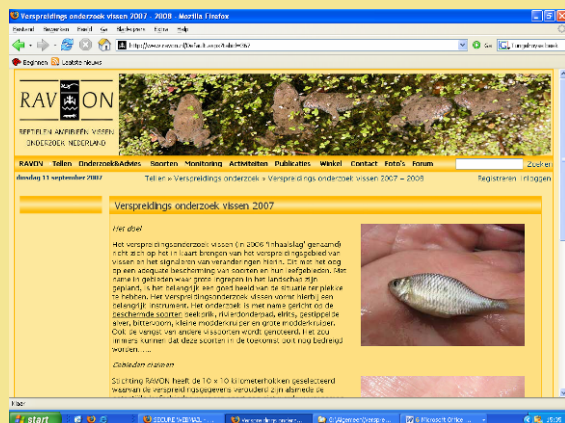
Meer informatie over de werkgroep en het onderzoek kan bij Sander Hunink worden opgevraagd per mail of telefoon. Ook staat er informatie over het onderzoek op www.ravon.nl of www.kwakbollen.org

*RAVON Werkgroep Verspreidingsonderzoek
Noordoost-Brabant
s_hunink@hotmail.com
06-18370282*

Gebieden landelijk verspreidingsonderzoek online

Net als bij de 'Inhaalslag vissen 2006' is het ook nu weer mogelijk gebieden te claimen voor het in het kaart brengen van het landelijke verspreidingsbeeld van de zeven doelsoorten grote modderkruiper, kleine modderkruiper, bittervoorn, gestippelde alver, elrits, rivierdonderpad en beekprik (zie ook Nieuwsbrief verspreidingsonderzoek vissen 1). Bij dit onderzoek gaat het o.a. om vast te stellen of deze soorten zich handhaven binnen hun verspreidingsgebied. U kunt hieraan een belangrijke bijdrage leveren! Dit kan door op de RAVON website zelf een onderzoeksgebied te selecteren en hier naar de doelsoorten op zoek te gaan. Is de soort verdwenen of kunt u aantonen dat hij er ook nu nog voorkomt?

Voor het claimen van hokken of voor meer informatie, zie www.ravon.nl of neem contact op met R. Struijk (024-3652640).

*Over het landelijk verspreidingsonderzoek vissen is op de RAVON website informatie te vinden (afbeelding links).
Via de site kun je eigen gebieden claimen om onderzoek te doen (afbeelding rechts)*